

Nº 10.

Pirmdeerā 10. (2.2) Merz

1869.

Rahdītājs.

Geffchsemmes sūnas. No Rīgas: laimes-wehleschana krohna-mantinekam. — ministra parwehleschana deht arrestantu waddischanas un Gerdrutes basnizas eeswechtishana. No Jggauu semmes: pahr to us zittahm mallabni isgahjuſhu Jggauu pohtu.

Ahrsemmes sūnas. No Għixxijas: lattolu biskapi prett valo. Ikkumeem. No Parishes: bedrošchanah sūnas un farra-jaujmas. No Spanijas: dumja sūnas no kuba jallas. No Neapeles: weens lattolu preesteris appreżżejjes. No Rohmas: tur leelift fatafahs us leelo kongti, — nahwex-foħa atlaistis dixxem Italeħschein. No Rumānijas: Rumānija bieħha-darritaqi Poħli Dunia aċċa idjuje pahri sawahm roħbeħschahm. No Turku semmes: Turku siriħois ar Perse Scheem. No Melikas: Melikka flitta buhschana ween wehl u seetama. Jaunahs sūnas.

Widsemnekeem. Pahr jaunahm walts-skohlahm Limbaħu drub. Leeliba. Norħvishana. Missajees. Pejkumā. Burue. Ahrpräktigu nammā. Smelju stahint.

Geffchsemmes sūnas.

No Rīgas. Wahzu awiess rafsta tā: 26tā Februari, kas bij augsta Leelista krohna-mantineeka d'simt-deena, muħsu augstizeenigs Widsemmes, Jggauu semmes un Kursimmes general-gubernators pa telegrafu augstam krohna-mantineekam aislaida schahdu apsweizinaschanu: „Riħta-juhrmallas guberniju eedfiwotaji un Rīgas farra-aprinka farra-wihri Juħsu feiżeriskai Augstibai pepsulta sawas wiff-pasemmigakas laimes-wehleschanas us Juħsu feiżeriskas Augstibas dahrgu d'simtdeenu.“ Tāi paschā deenā ta feiżeriska Augstiba krohna-mantineeks general-gubernatoram pa telegrafu atsuhtija schahdu atbildi: „Es lohti pa-teizobs Riħta-juhrmallas guberniju eedfiwotajeem un teem farra-wihrem par wianu laimes-wehleschaham.“

No Rīgas. Ns walts eelschigu buhschana ministra parwehleschana no 31. Dejbr. 1868 Widsemmes gubernijas waldischana wissahm pagastu wal-

dischanahm peekħodina, ka lat preeħsch arrestantu ap-walteschanas un waddischanas nekad nesulta un nepeenem feewieschus.

No Rīgas. Sweħtdeerā tai 2trā Merz muħsu jauna Gerdrutes basniza tifka eeswechtita. Mahzitaji un basnizas preeħschnekk, ka arri pilsfeħtas gwardu offizeeri pulkst. 11 sapulzejahs tai wezzä basniza, kur Farha dr. wezzalajjs mahzitajis Weyrich altara preeħschha noturreja latvisku runnu par atwaddischahnohs no wezza Deewa namma un tad mahzitaji basnizas leetas un grahmatas faneħmušchi, raħtkungeem pappreħschu eijoħt un gwardu offizeereem no pakkatas pawaddoħt, wissi staigħaja us to jauno basnizu. Pee leelajahm durrihem muhrneek-meisters Krüger atsleħgas eedewa superintendant Dr. Poelchau, kas taħbiw wahrdus us to leelu tausħu pulku runnajis, wissus waddija basniza eekħschha, kur jau zitti augsti weesi, ka general-governors, zivil-governors un weħl daschi semmjū un pilsfeħtas waldinekk, biji preeħschha. Peħz nodseedatas dseefmas — wissas dseefmas tifka dseedatas latvisħa un wahż-wallodā, reisā — superintendents Poelchau to basnizu eeswechtija. Peħz aktal nodseedatas kohra- un basnizas dseefmas eewedda to eereħletu mahzitaju Sokolowski. Peħz tam Deewa wahrdus peħz kahras noturreja un eewestais mahzitajis sprediki saz-żiġi, un wissu zittu Deewa-kalpoħschān waddija. — Wezzu basnizu liħos ar to grunti nofirżiż kohpmannis Schwabe par 3700 rubleem un tas-pats fung preeħsch taħs jaunahs basnizas dahwinjas 300 rub.

No Jggauu semmes rafsta lohti behdigas sūnas pahr teem semnekeem, kas messu walłodas tizzedami, għajnejshi us zittu mallu labba kliem

meleht un nu pahrnahl atpakkat parvissam tufchi un faili nabbagi. Paschas tahs opfmahdetas mahjas wairs neatrohd tufchias, jo tur jau zitti eedish-wotaji preefschä. No teem 87, kas 21ma Februar ar wakti atpakkal atsuhtiti Rehwale, wihi, seewas un behrni, daudis vijuschi pehdigi nowahrguschhi un slimmi, — zelta 11 murruschi. Të Rehwale wihi us laizina eekohrteleti fahrmé; — bet fad nu dohmajohi us winnu nahtamahn deenahm, tad matti zellotees stahwu. Winni fawu pehdigo labbumu irr isschkehrduschhi, paschi nowahrguschhi, bes pajumta palikuschhi, — fo tad lai nu darra! Besgälligas waimanas tee paschi jew schjuschhi! Zitta weeta gan tee dabbujoh 10 kapeikas par deennu pahrtikas naudas, — bet maihe nefur ne-effoht atrohdama. Kahds wihrs pahrnahza ar ñ behrneem, kam seewa spittali bij murruse, — ak fà tas nu lahdeja tohs, kas winnam eeteikuschhi, us zittureni aiseet. Tee ween effoht pee winnu nelaimes tee wainige. Un kas tad schhee tahdi eeteizeji bijnisch? Wisswarak wezzi saldati, kam muhsu semneeli wairak us-tizz, nelä sawam mahzitajam, skohmeistereem un zitteem prohjigem padohma-dervejeem. Gan jau no waldischanas pusses sinnams darrihts, fa augstam trohnim naw semme, fo cenahzejeem pa welti isdalihit un fa Kautasus semme Ziggannus nemaj ne-peenemm, — tomehr laudis weegla prahrti atstahj te sawas rentes-weetas un bes nekahdas norunnas un sianas us slaidra wehja ween ect us nejinnamu un nepasibstamti weetu, fur nemaj naw aizinati un fur parvissam neteek sagaiditi. Kad nu pohtsi krittuschhi, tad tee wiheji ween tee wainige. Kapehz tad pee-auguschi zilweli, kam pascheem prahrti mahja, laujahs feni ta opmahniht un nemelk padohmu tur, fur to pateen ristigu warr dabbuh? Neweens ar warru un ais matteem netifka aisrauts? Kam neradija wiltneekeem zekku fa, fa tee bij pelnijuschi! Bet ne, tad bijat brahlschi sohpâ un winsch pee brandwihna glahses mahzeja jausi runnahrt pahrtahdu semmi, fur tas pats nekad naw hijis. Kad tad prahfigs zilwels labbafu padohmu gribbeja doht, tad tas bij tas eenaidneeefs, kas negribbeja to laimi nowehleht. Të nu taggad tee pohtsi augti redsam. Un tomehr wehl daudis tik alli, fa no zittu nelaimes negribb gudraki palist, — bet taifahs arr' to pohtsi zeffu usnemt. Nefenn Weissensteiné fahda seewa pahrdewuse sawas 3 gohvis, teidama, fa patte eschoht us Kaufsu. Ak prahrtia, nahz mahja! — Latweeschi brahli, kam arri daschureis papehscchi degg us skreeshanu, leezet to mehru un sargajates no tahdas nelaimes. — Us preefschu wehl wairak pahr to runnasim.

Ahrsemnes sianas.

No Chstreikijas raksta, fa turrenes kattolu bisskapi arri gribboht saweem eenaidneekeem pretti turretees ar to, fa tohs no basnizas draudses ischfir. Scheem garrigeem lungiem, fa jan sinnams,

tas gauschi reebi un sahp, fa taggad Chstreikijä zittahm tizzibahm arr tahda walla, fa libds schim til-fai kattolu tizzibai ween bija. Winni to jauno brihwibu gribboht ar wissu fakni isrant. Winni gribboht tohs ministerus, kas tohs jaunohs likkumus aistahm un sekme, isschikt no draudses. Gan zitti bihstotees tahdeem leebleem wihireem bahrsdâ fertees, bet zitti — itt fà buhtu kahdi patwaldineeki — us to pastahwoht. Dsirdesim turpmak, fa teem tahds padohms isdohsees.

No Parihsees. Lai gan tahs sianas, fa feisers Napoleons ar fehninu Wiltoni Emanueli bee-dribu gribboht zelt, wissas awises par blehnahm un melleem turreja — ta taggad fahda Parihsees awise raksta —, tomehr naw wis melli. Nupat teek stahstihts, fa tahda beedriba ristigi effoht norunnata un Chstreiku feisers buhshoht tas treschais winnu bee-dribâ un us tahdu wihi arri Italiya palikschohatkal beedribâ un draudsibâ ar Chstreikiju. Ja nu arr' wehl no ta negribbetu tizzeht, fa schahs beedribas us karlu sihmejahs, tad tak to warroht redseht no tahm leelahm karra-rihkoschanahm, ar fo Granzija ihpaschi rihkojahs. Un lam tad tee fataisahs uskrift? Kam zittam, fa teem, kas to norunnu Prahgas meera-derreschana wehl naw peepildijuschi un tee irr Pruhscchi, kas Schleswigas Seemela dallu, fur wairak Dahni ween dñihwo, neatdohd Dahnu walstei atpakkat. Luhf, te Napoleonam cemeeflis un te winsch labprahrt gribb usmestees par to teesataju un isschikhreju. Salka, fa pehz leeldeenahm Italiyas fehnisch ar Chstreiku feiseru buhshoht fatiktees fahdâ pilsehtä pee Adrijas juhras; laikam Napoleons arri tur buhshoht tas treschais.

No Spanijas. Kamehr schè tee tantas weetneeki jeb Cortes strahda likkumus zeldami, tamehr Kubas sollâ dumpineeki neturr wis rohkas klehpi. Winnieem pascheem taggad sawa pagaidu walvischana. Winni irr apnehmuschees: wehdsibu pagallam no-zelt, wissiem weenadas teefas un brihwibas doht un no Spanijas parvissam atraisitees walla. Salka arr, fa winni labprahrt gribboht peedallitees pee Amerikas fabeedrotahm walstehm un sawu weetneeki us Waschintoni suhtih. To olystas pilsehtu Guajana dumpineeki jau effoht dabbujuschi sawa warra un Spaneeschu karra-pulka waddonam generalim Dulze eijoht dixti gruht. Winna peedohschanas termins jau heidsees, bet dumpineeki wehl nepadohdahs un nu winsch to paschu terminu wehl us 14 deenahm tahlat atzehlis. Bet woi tad nu jau padohsees? Jaunaka sianas, kas pa juhras telegrafu nahkuse, stahsta, fa dumpineeki effoht leeliski fakanti; — bet tahdas sianas jau naw pa pirmo reis nahkuschas un tomehr nekad ihsti nebii teesa. — Dohma, fa, ja Spaneeschu jo prohjam tohs sawangotus dumpineekus noschauschohat, tad zitta Amerika to nezechschoht wis un eschoht dumpineekem palihga.

No Neapeles raksta, fa tur tahds bribums

notizzis, kahdu lihds schim wehl ne-effoht peedsihwojuschi. Kahds preesteris Treglia wahrdā, gahjis Neapeles pilssehtā pee tahs teefas, kam laulajamee pahri ja-eraksta sawā russi, lai schi winna laulibū ar to un to freileni no Palermo pilssehtas apstiprina. Teesa leedsabs to darrift tapebz, ka bruhgtgana tehws tai laulibai effoht pretti tadeht, ka winna dehls preesteris. Nu winsch gahjis Palermo pilssehtā pee tahdas paschhas teefas, bet ta arr atteiza, ka kattotu preesteris newarroht apprezzetees. Nu winsch gahja pee augstakas teefas un schi teesa isdewa to spreedumu, ka kattolu preesteris warroht gan apprezzetees un jauna pahra laulibū apstiprinaja. Landis, kas pa to teefashanas laiku us preestera pussi stahweja, pahri tahdu spreedumu preezajabs un warr dohmaht, ka taggad dauds preesteri tāpat darrīhs ka Treglia darrīja.

No Nohmas. Lai gan daschais jaufmas teek daudjinatas, ka pahwests effoht lohti wahjisch, tomehr paschā Nohmā wiss leeliski ween fataisabs us to seelu konzili. Wajadsigo leelo rubmi zittur ne-effoht atradduschi, ka paschā leelsā Pehtera basnizā, tā, ka pahr to saeschanas rubmi jau effoht meerā; bet nu wehl rubmes jagahda preefsch teem zitteem weesem, augsteem un zeenigeem, kas fanahfchoht no mallu mallahm. Bet preefsch tahdeem kohrtseem arri daschi leeli lungi padahwajoht farwas pilles. Pahwests un pahwestneeli, ka rāhdabs, wehl arween tai zerrībā, wissu pasauli pee fewis atgreest un wissas zittas tizzibas isnihzinaht, tadeht arri wissus turp aizina to — pebz winna dohmahm — nemal-damu pateesibu klausitees. Kahds grafs, wahrdā Leo Thun, kas teem no zittahm semmehm turp aishnahdameem kattoleem par waddonu, effoht zellōs ismettees pahwesta preefschā nolassijis schahdu lisch-kedamu rakstu: „Kaut jel schis konzihls, kas Juhsu gohda pilnahm un muhschigi peeminnamahm darrischanahm Juhsu sw. ammata laikā, jaunu feohni pеeliks slakt, — kaut jel schis konzils zaure tahm tik svehti pahluddinatahm pateesibahm, ko Juhs nelad nenostahjat apleezinaht, azzis atdarritu wisseem teem, kas irr apmaldijuschees un wissas tautas us to peschanas zellu atpalkat wadditu; jo tik tad ween wissi kawelti, muhsu laikā, issustu, kas wissai zil-weku laizigai un garrigai labklahschanan irz zellā.“ — Pahwests schinni gaddā arri svehtischoht farus 50 gaddu ammata-swehtkus, us ko no wissahm kattolu semmehm fataisabs tam nest sveizinaschanas un leelas dahwanas.

No Nohmas rakstu, ka pahwesta teefas teem diweem Italeescheem Ahani un Luzzi nahwes sohdu atlaiduschanas un tohs noteesajuschanas us wissu muhschu pee zeetumneeli darbeem; arri zitteem noseedjeem sohds daudsfahrtigi atveeglinahs. Ar scho spreedumu pahwests effoht no smaggas nastas atswabbinahs. Jo ja teesa to nahwes-sohdu buhtu apstiprinajuse un pahwests teem to nahwes-sohdu buhtu atlaidis, tad

wissa pasaule buhtu dohmajuje, ka Italijsas kehnisch ar sawu aissuhgschanu winau pee ta peespedis un to tak winsch buhtu turrejts par launu.

No Rumanijas. Rumanijai leelais strihdis bijis ar Franziju tadeht, ka ta weenu dumpigu Pohli no sawas semmes israidijsje abrā tapebz, ka tas mellsu-sinaas rakstijis ahremimju awisehm, probti tahdas, ka Rumanija sawā widdū laujoht wiffadeem dumpineekem faktahetes un padobmus kohpā turreht, ka tur un tur meeru jaaukt, waldischanas gabst, semmes gabbatus noraut un t. pr.; pascha pasaules dumpineeka Mazzina padobni un dumpja raksti tē teekohd drilleti un pa pasauli issubtiti. Pehdigi scho blehnu-darritaju peenahza un tas bij kahds Pohlis, Dunin wahrdā. To nu fauza preefsch teefas un pawehleja, lai peerahda wissas tahs leetas, ko winsch ispaudis. Un kad nu to nespēhja vis, tad tam pawehleja pa 48 stundahm Rumaniju atstaht un aiseet. Israidijs nu melleja patwehrumu pee Franzijas konsula un tas arri wissā spēkla un itt rupji Rumaneescheem pretti zehlabhs, Pohli aissahwedams, — bet nelihēseja neko, Rumaneeschi Dunin ar wakti aisswaddija pahr rohbeschu un Franzijas konsulis, tā apkauhnts, laikam wairs nepalitschoht vis Bulareste.

No Turku semmes. Tam strihdim, kas izchlees starp Turku walsti un Persiju, effoht diwi eemesli. Weens effoht tas rohbeschu strihdis un ohtris, ka Turki Bagdadē patwehrumu dewuschi teem jaun'tizzigem Perseescheem, kas fauzabs Babistu un kas tadeht Persiju naw eeredjeti. Rohbeschu pahfahpschana pee wianem noteekoht daudsfreis tapebz, ka nekahdas ihstenas rohbeschu s̄ihnes ne-effoht un ka us rohbeschahm tahdas laupitaju tautas oshwojoh, kas nekahdai waldischanai neklaufoht un tadeht arr neka newarroht tahs sawaldisht. To Babistu tizzibus kahds Perseets Mirza Ali Mahomed 1843 gaddā effoht dibbinajis un to nosauzis par „Rub-gab: „Pateesibas wahrti.“ Schee tizzibas apleezinataji Turku tizzibas grahmatu jeb kohranu pawifam atmettoht, seeweeshus arr par pilnigeem zilwekeem turroht un tā wehl daschadi Muhameda mahzibahm pretti turrotees. Scheem nu Persijas waldischana likuise galwas nozirst un, kam isdeweess sohdam isbehgts, tee dewuschees us Bagdadi, tur Turki tohs peenehmušchi. Tadeht nu Persijai tas eenails, ka Turki wianu behglus aissahw.

No Meksikas. Jau labs laiks pagahjis, ka mehr no schabs semmes nekahdas sinas faweeem lassitajeem ne-effam dewuschi, lai gan agrak fatrā lappā pahr to tifla runnahs. Bet ko tad dauds labba no turrenes warran stahstiht? Woi tur labs meers un fatizziba? Kas to dohs! Kā jau wissas Amerikas semmēs, kurru edsfibwotaji no wezzeem Spaneescheem zehluschees, nekahda lahga buhschana naw, tā arri tē. Dumpschahanahs, plindereschanas un waras darbi noteek isdeenas. Blehschu barri blandahs apfahrt,

zilwekus laupidami, lai no winnu peederrigeem leelu ispirskhanas mafsu warretu isspreeft. Un tahdas laupishanas, slepkawibas un warras-darbi tur neno-tekoht wis weentukas weetaks ween, bet paschais pilsfehtas widdu, dahrssos un wiffur tur, kur taudis beest ween lustes deht staiga. Lihds pehryna gadda beigahm tur pastahweja tahds lakkums, ka katru laupitaju, slepkawu un dumpineku, tiffo to notwehra, tuhlin warreja noschaut. Bet nu teesa zehlufeks tahdai patwarrai pretti un teiku, ka tahdu sohdamu waijagoht papreessch pehz lakkumeem ismekleht un tad pahr to spreeft. Rabbi tas nu gan buhtu, bet ta isdarrishana ne-effoht ne graffi wehrt. Effoht winneem pawiffam skifti zeetuma-nammi, naudas-fahrigi zeetuma sargi, teesashanas kuhtras, ta, ka tahdam zeetumineekam, kas pehz brihwibas tihko, ar dahanahm weegla leeta walla tift, pirms prozeffe wehl naw puse, — zeetuma tikkai wehl gudraks palizzis us blehdibu. Kongreffe, kas taggad kohpa, gandaud labbas leetas us jaunu isspreeduse, bet mas tahdu spreedumu lakkumu spehku dabbuja. Tapehz grubti zerreht, ka ta semme sem sawu presidentu waldischanas pee meera un fahrtibas tiks, ja no gruntes neaemfees wissu atjaunoht. Tiktad drisksak ta pee meera un labflahschanas tiftu, kad padohtohs sem fabeedrotu walstu waldischanas. Bet wai winnu wezza lepniha winneem to palauf?

Tounakabs finnas.

No Nihgas. Stā Merz ap pulsten 10 tē leela garra reisa kursemmes semneku pahrnahza pahr daugawu. Tee bij tahdi, kas sawu tehwifschu astahjuschi, fazijahs ejoschi us Amura semmi! Kad jautajam, ta winni us turren gribbhot aiseet un woi tee sawas zetta-gruhribas finnoht, tad no winnu atbildehn bij nomannams, ka wian us sawu nahlamu buhshamu nekad nebij dohmayuschi. — Ak lautini, ak lautini!

No Tehrpatas rafsta, ka tai Iggauku beedribai „Wan-nemuine“ effoht wehlehts, tai preefstā 50 gaddeem notiffuskhai atswabbinaschanai no dūmtbuhschanas par peeminnu nahloschā wassard Tehrpata trihs deenas no weetas fweh-tih gavilleschanas un pateizibas-fwehltus.

No Breslawas. Tas Schleswig-Holstein-Augustenburgas herzogs Kristians, 71 gaddus wezs buhdams, 28. Februar (12. Merz) uakti nomirris.

No Wihnes rafsta, ka Italijs lehnisch weenu augstu generali fuhlijis us Triesti, Ghstreiku keiseru winna wahrdā tur apfweizinah.

No Madrides. Kortes teek opstahti ar to lubgshannu, lai retruschi nemshanan rozelohht. Woi nu tee gribi, lai waldischana derr tahdus farra-wihrus, kas paschi no labba prahsa to ammatu usnemm, woi lai dohd lakkums, ka wisseem wihereecheem sawi gaddi jadeene saldatos, tas naw issfazibts.

— Finanzministers tautas-weetneekem padohmu dewa, preefsch walsts waijadibas 1000 millionus reaku naudas leeneht.

Widsemneekem.

(Stat. Nr. 7. Beigums.)

Ar to pagabjuschā Nri. lassamu grahmatu, ko augstais Keisers general-gubernatoram laidis, bij tas

galla-wahrdos isfazibts un nu gubenatoram bij darbs, to eweschanas-kommisioni un zittas waijadibas eeritejoht, — ir paschi tee lakkumi bij jahrtulko Latveeschu un Iggauku wallodā. Ta nu pagahja daschi mehneschi, samehr to brihwibu semneekem pacheem warreja pasluddinah. Tadeht tif 16tā Dezember 1819 general-gubernators Widsemmes gubernatoram Du Hamel rafstija, ka walstibas sekretabra weetneeks, geheimrahts Olenin effoht winnam tohs 26tā Merz t. g. wissaugstaki apstiprinatus Widsemme lakkumis Wahzu un Kreewu wallodā drifketus pefuhlijis. Tapehz nu, samehr wehl schi augsta Keisera schehlastiba, zaur ko Widsemmes semneek ar to zilwezigu brihwibu teekoht aplaimoti, zaur waldischanas pasluddinashanu warroht finnami tift, lai Wid. gubernators tuhlin un bes kaweschanahs gahdajoht, ka 1) tee semmes-teefu fungi no teem Widsemmes 4 aprinkeem, weens aprinka fuhtibts weetneeks, weens tahds weetneeks no Tehrpatas un Pehrnawas pilsfehtahm, ka arri weens semneeku-afeffors no katras semmes-teefas un tapat weens no Rihgas pilsfehtas muischu draudses-teefas, — us 5tā Janvar tai nahlamā gaddā, teekoht atazinati Rihga, lai tee itā Janvar warretu flahf buht, kad ar leelu gohdu pasluddinashoht tohs angsta Keisera apstiprinatus Wid. semneeku lakkumis; — 2) ka Rihgas Jekaba basnīzā us teem brihwibas-fwehkeem ja-eeazina tapat tee eweschanas kommissiones heedri, ka arri wissu teefu fungi, landrahti, tejeunes farra-fungi, pilsfehtas wezzakee, tē buhdami muischneeki un pilsfehtas gwardu offizeeri; 3) ka pehz tam, kad wissas basnīzās Deeva wahrdi beigt, buhs tee brihwaischanas-fwehlti Jekaba basnīzā eefahktees, lai mahzitaji no wissahm tizzibahm warretu tē flahf buht un pasluddinashanu dsirdeht; 4) ka ta swinneschana taat deena jaturra pehz ta ihpaschi farakstita un tē peelikta preefschrafska; 5) ka to libdssuhtitu stanu, pahr Wid. semneekem wissu-schehligi nowehleto zilwezigu brihwibu un no teem Wissaugstaki apstiprinateem Wid. semneeku lakkumeem tohs §§ 1 lihds 7 buhs Latveeschu un Iggauku wallodā pahtulkoht, ka tai peeminneta fwehltu-deena tohs wahziski, latwiski un iggauniiski warretu preefschā lassilt; 6) lai pahr to gahda, ka arri Sahmu semme tai paschā deena tee lakkumi teek pasluddinati un Arensburg pilsfehtā ta gohda fwehltchana isdarrita.

Schinni pawehleschana general-gubernators peeminn, ka to brihwibas pasluddinashanu, katras draudsē us semmehm, nebuhs agrak tureht, samehr kad tee lakkumi Latveeschu un Iggauku wallodā buhshoht isdrifketi un us to winsch effoht nolizzis 12tu Merz, kas effoht Keisera waldischanas eefahkuma deena un wehletohs, ka schi deena patistu par ihsteem gadda fwehkeem ic.

Preefschrafska

ta tai stā Janvar 1820 tee brihwibas fwehlti Jekaba basnīzā ja-fwehlti.

1) Geweschanas kommissiones heedri, palatu fungi, Rihgas rahtskungi un wissu zittu schahs pilssehtas teesu fungi, — tad Zehfu, Tehrpatas un Pehrnowas aprinkā semmes-teesu fungi un tee us scheem fwehtkeem aizinati semmes-teesu pesehdtaji no semneeku fahrtas, Rihgas pilssehtas draudschu-teefas pesehdtajs, Widsemmes general-superdents, tad tee zitti mahzitaji no wissahm tizzibahm, tas ammatā buhdams landrahts, landmarschallis, zitti flahtbuhdami landrahti, us fwehtkeem aizinati aprinku suhtiti weetneeki, Tehrpatas un Pehrnowas pilssehtu suhtitee, — larra-waldischanas- un zitti teesu fungi, te buhdami muishneeki, eltermanni, pilssehtas wezzakee un pilssehtas gwardu offizeezi, — — teem wisseem tai nosazzitā deenā tuhlin, tad Deewakalposchana Greku basnizā pabeigta — pulsst. puß 12 preefch pussdeenas. jafapulzejahs Rihgas pils Leiseriskās istabās un wisseem kohpā no tejenes, wisseem pulsteneem swannoht, jaeet us Zehkaba basnizu, kur tad tee eweschanas kommissiones heedri un zitti teesu fungi us teem nolissem frehsleem altara preefchā lai nosehshahs. 2) Deewa-wahrdi eesahkabs ar tahdu dseesmu, kas us scheem fwehtkeem derr un muishkis spehle lihds meldiju. 3) Pehz nodseedatas dseesmas gubernijas prokureers Wahzu wallodā pafluddina, fa augstais Keisera Widsemmes semneeku brihwibas likums apstiprinojis un lassa tabs §§ 1—7 pahr to, fa Wid. semneeki brihwaischami; tad zitti, kam gubernators to buhs usdewis, to paschu nolassīhs Latweeschu un Iggauu wallodā. — 4) General-superdenta kungs Dr. Sonntag kahpā us kanzeli un turra us scheem fwehtkeem peederrigu runnu, to beigdams ar Deewa luhgshani pahr Keisera un wissu augstu Keisera nammu. 5) Tad dseed to augstu slawas dseesmu „Deews Kungs, Lew' slawejam,” ar pilnigu basnizas muishki un wisseem pulsteneem swannoht. 6) General-superdents eet pee altara un draudsi fwehti. 7) Tad, pehz beigteem Deewa wahreem, wissi fungi un teesu fungi tāpat pehz tabs paschas fahrtas, fa eenahkuschi, atkal iiset no basnizas un dohdahs us pilli pee maltites, us ko tee ihpaschi buhs aizinati. 8) Bes ta wehl jagahda, a, fa tee salkee un sillee gwardi lai tad, tad tas pulks no pils us basnizu dohdahs, no pils platscha lihds Zehkaba basnizas leelajam gangim nostahjahs, fa laudis spreedamees tohs fungus nekwetu basnizā ee=eet; b) fa lai Zehkaba basniza pilnigi teek apgaismota, basnizas plazzis un zelschs lai irr peeklahjigi puschkohts; c) lai wissas durris un aisslehgati krehfli basnizā stahw wallū un lai ihpaschi krehfli preefch fungu dahmahm teek nolisti; un d) fa lai tee preefch walbineeku kungeem altara preefchā nolisti krehfli teek apsikmeti un lai us to iswehleti usraugi pehz nosakkamas fahrtas satram farvu weetu eerahda.

Tā tad tai 6tā Janwar 1820 pirmo reis te Rihgas tika noswehtiti tee fwehtki, kas pafluddinaja, fa di-

was wehrgu-buhschana nospeestas tautas par jaunur teek atdsemdetas. Lai nu gan to ar tahdu leelu gohdu fwehtija, tomehr to ihsteno wehrtibu patte ta winneschana nespēhja usswehrt.

Us to gohda-meelastu 6tā Janwar bij arri tee semneeku suhtitee weetneeki pee general-gubernatora galda aizinati.

Kad tee gohda-fwehtki Zehkaba basnizā bij pabeigti, un basniza palikkuse tuffcha, tad sanahza Latweeschī eekschā, kam agrak ruhme nebija. Tee nomettahs pee altara semmē un ilgi, ilgi Deewu luhdsja. Lai kam gan nefad pahr kahdu waldineeku tik ūsfnigas luhgshanas notifta Deewam preefchā nestas, fa ūchinnī veenā preefchā Keisera **Aleksandera ta I.**

12tā Merz 1820, tad, — fa jau nosazzihs, tee jaunee likumi bij arri Latweeschu un Iggauu wallodā isdrilleti, — us semmehm wissas draudses tohs brihwaischanas fwehtkus swinnejā ar tahdu gohdu un brangumu, fa katra draudse to eespehja. Wehl buhs dauds, dauds muhsu starpā, kas toreis tohs preeka-fwehtkus lihds fwehtijuschi. Warram peeminneht, fa Rihgas pilssehtas muishu draudses, pehz pabeigteem Deewa wahrdeem tai deenā pilssehtas fungi ar semneekem rohkās fakhruschees no basnizas gahja lihds muishai, ar to israhbidami un apleezinadami, fa zilwezibā wairs nefahda starpiba ne-effoh fungu un semneeku starpā.

Wehl tai 12tai Merz deenai 1820 par peeminnu irr useetami 2 latviski spreddiki, weens, ko Alluksnes basnizā turrejis prahwests D. F. P. Rühl un ohtrs, ko Oppelalna draudses basnizā fazijis mahzitajs D. C. H. Girgensohn. Abbi schee spreddiki deesgan skaidri israhda to dahrgu un augstu wehrtibu, ko schahs deenas pafluddinachana atnessuse un ūsfnigi laudis pamahza, fa teem ta brihwiba sanemmania un wallojama, lai ta wianem isdohtohs par laimi un par fwehtibu ar behrnu behrneem.

Mihlee Widsemneeki, tautas brahli, kas effat wairak peedshwojuschi taggad, nekā tee muhsu preefchagheji tai laikā, Juhs jo ūsfnigi warrat Deewam un mihteem brihwibas gahdatajeem pateikt, jo Juhs jau tohs auglus haudat, ko leelaka daska no wianem wehl nesinnaja un newarreja eedohmatees, un tee, kas atkal pehz nahkameem 50 gaddeem us to deenu atskattisees, tee jo gaischaki to fwehtibu fajutiks nekā mehs. Gan sinnam, fa pa scheem, pa-wadditeem 50 gaddeem daschadi irr gahjis, fa ta wezzu laiku buhschana ar jauno brihwibu dauds, dauds zihnijschahs, bet kur tad tas irr zittadi gahjis ūchinnī pasaule? Juhs jau deesgan laffijuschi, fa ūchino baltu deenu noteek Amerikā, kur brihwiba gan irr dohta Neegereem, bet — wehl paees dauds gaddi, kamehr baltee brahki eeraddihs wianus par lihdsjilweem un par brahkeem ussflattiht; taggad pirmos gaddos wehl us tam newarr dauds dohmaht.

Israëla behrni gan ar weenu reij tifka no Egiptes dsimtbluhshanas atswabbinati, tamehr teem bij 40 gaddus pa tuksnest apfahrt jamaldahs, tamehr tee samannija brihwu lauschu lahrtä dsihwoht un tamehr tee palifka zeenigi, to ihsco brihwibü baudih. Un woi tad muhsu starpä truhkums tahdu lauschu, kas neproht kà brihwu laudis dsihwoht? Woi teem fahrumneeleem, krohga brahlischem, ffinkeem, paladneem un wasankeem fo palihds ta dahrba brihwiba? — Ne, gattawas maijes ehdej un tumfibas mitotaji nelad tohs valtohs laikus nesagaaidhs, bet postu ween panahs!

Kam ween gaishas azzis, tas — lai tik fahldjina wezzus laikus ar scheem taggadejeem — tublin eraudsib, zik pa scheem gaddeem issam us preefschu tikkusch. Kas tad deewa tahs brangas skohlas us semmehm, fo taggad arween wissur zell, kà ka Mahjas weesis ne-espelj pahr wissahm tahm sinnu doht? Wei tolail' bij weens semneeks saws ihpats grunneeks, kur taggad tahdi ikdeenas pa pulkeem klahrt rohnahs un laikam ilgi gaddi wairs ne pa-ees, tad wissa semneeku semme peederrehs semneeleem pascheem par dsimtu. Kad wissus tohs labbumus gribbetum saaktaalit, tad laikam labbu grahmatu ar to warretu peeraaksticht; tadeht — lai scho reij peeteek. Stai-gafim paschi kà gaismas behrni un kà brihwu laudis, tad muhsu lablkahschana augs un saltohs.

Tapehz lai augsteem waldineeleem pateildami un opnemdamees jo prohjam ustizzigi un paflausigi pa-walstneeki palift, svehtijam tohs gawilleschanas-swehtkus ar sirsnuig preeku un lai nowehlam muhsu pehz-nahkameem pehz 50 gaddeem tohs jo baggati un jo preezigi svehticht. Lai paleek muhschiga, pateiziga peeminnä muhsu tautai Keisers Allefanders I. kà tahs dahrgas brihwibas deweis, Keisers Nikolais I. kà tahs brihwibas sekmetajis un muhsu taggadejs mihtais Keisers un Dehws Allefanders II., kas neween mums scho brihwibü jo pilnigu darrijis, bet arri wissu sawu leelu walsti no dsimtbluhshanas atswabbinajis! Lai peeminnam un paleekinä gohdä paturram tohs zilwezibas draugus, Niskraukles dsint-fungu baronu Schulz, dakteri Merkeli, general-supendentu Sonntagu un general-gubernatoru Marli Paulutsch!

R.

Pahr jounahm walts-skohlahm Limbaschun drandse.

Iebeschu pehrnajis gads bij wahrsch gads un schi-seema itt kà smagga nastu dascham walts- un mahjas tehwam fo dohmat, un nopushtees dohd, tamehr diwas walts schinni Limbaschun drandse satra preefsch fewis jouni skohlas- un teefas-mahju dabhuja panahst. Un tee preeki, fo pehz tam eeswehtischanas deenä fahrbuhdami baudija, atkal atmatajaja isleetus tweedorus un pahrzeestas ruhpes. Bet fahda atmaka wehl gaidama us preefschu un pee nahkameem dsimmumeem, kad skohlas svehtiba rab-

disees libdsiga fahsteem, saldeem augleem pee fohla, jeb swarrigeem fuhlischem plashwumä!

Pirma walts-skohlas un teefas mahja, fo pehrnajä 5tä Novemberi eeswehtija, turflahrt pirma schinni basrizas draudse, atrahdahs Pahles muischas Segrumöös. Wissu scho semneeku mahju leelskungs bij nowehlejis. Tapehz tur atrahdahs jan preefschä pee fainneezibas waijadigas ekas. Walstei wehl atlakkhs paschu skohlas nammu ustaijht. Tas ar Deewa palihgu nu arri nahze gattaws un pehz us-statta israhdahs smuts deesgan. Geswehtischanas deenä labs lauschu pulks bij sanahjis. Atluhdse ir paschu leelkungu klahrt, kas pehz noturretem Deewa wahrdeem sapulzinatus walts preefschneekus un fainneekus arri usruunaja, teem wissu labbu wehledams. Pehz tam wehl iswehlehts jaunaj's aumeisters probwes mahzibu ar behrneem turreja un schinni deenä palifka apstiprinahs schai skohlai par pastahwigu waddonii.

Oltre walts-skohlu, kam tapat teefas-mahja wehl irr klahrt, schinni seemä Limbaschun pilsmuischas un Mahzitaja muischas farveenota walts eeswehtija 4tä Janvari. Ta jauna leela un fahsta ekas, fo us seemu pabeigta, stahw paschä leelzella massä. No zeenigas Rihgas rahles labs semmes stuhris (75 puhrurveetas leels) bij atwehlehts, us fo zittas pee mahjas buhshanas waijadigas ekas jan eepreefschä titke ustasitas. Bezzi un jauni gaididami un preezadamees us to deenu fataisijahs, kur skohlas durwim bij atwehrtees. Tad nu 4tä Janvari zettmassa mahjas preefscha atrahdahs ar eglitehm nosprausta, durvis ispuschlotas. Tapat eelschpuffe un fahschki ruhmiga skohlas istaba fahsti bij isgehrtas. Te fahrabjabs atnahkuschi weest, no walts preefschneeleem eewesti. Us walts wezzala ihpafchu uslubgschanu abrauze arri kreisteejas leelskungs no Pahles, kas weens no schihs draudses basnizas pehrminderu leelkungeem, un draudses-teefas leelskungs no Puikules-muischas. Geswehtischanas Deewa wahrdei gan wisseem firdi pakustinaja. Spreddiki sazjija pahr Dahvid. dJ. 85, 10 un 11, un no teem wahrdeem rahdi, fa us deewabihjaschanas pamaka ween ustasahs titpat gohdiga skohlas kà teefas buhshana. Bes tahm draudses dseesmahm, fo wissi usnchme, starp spreddika, eeswehtischanas un lubgschanas wahrdeem dseedataji us tschekrahm halsim dseedaaja fo preefsch schihs deenä ihpafchi bij israudsijuschi. Muhsu mihtu schehligu Keiseri peeminneja ir lubgschanä, ir dseedaachanä. Beidsoht draudses-teefas leelskungs, kam libdsi ar kreisteejas leelkungu walts wahrdä pateiziba titke sazjita par winnu labprahbibu un atnahkuschanu, wehl ar fahdeem wahrdeem sapulzinatus usruunaja, teem laimi un fwehtitu nowehledams.

Lai nu Deews pats sarga, aistahw un svehti muhsu abbas pirmas walts-skohlas un winnu apgahdatajus! Lai wezzakeem dohd preezigu, dedsigu

ſādi, ſawus behrnuſ ſkohla rihkoht, un behrneem paſlaufbu un uſtizziſbu, peenemt un eemahzitees, zaur ko warr paſlit peemihligi Deewam un zilwekeem! Zai Deewaſ arridſan dohtu, fa paſkal ſchihm Pahleefchu un Limbaſchneeku walſtſ-ſkohlahm drihs war- reiu ſinnu doht wehl pahr zittahm, tas ſchinni drau- dē buhtu uſtaſitas!

—m—

Q e e l i b a.

Nahds jauns wihrs leelijahs, fa ſchis jau dauds, dauds pa paſauli apkaht reiſojis, un fa tapetzs gan jan gandrihs wiffas Eiropas ſemmes un pilſehtas effekt bijis.

„Tad gan juhs eſſat gaufchi labbi eelfch geogra- fijas (ſemmes-aprakſtischanas) eefalnoti?“ ta win- nam praffija weens no teem klaftbuhdameem.

„Geografija?“ — jaunais wihrs pebz ilgas ap- dohmaschanahs teiza, — „ne, gluſchi tanni apgab- halā pat gan ne-ejmu bijis, bet es ejmu bijis geo- grafijas-ſemmes tubwumā, to es wehl gluſchi labbi taggad atminnohs.“

Fr. Mbrg.

Miſſeje eſ ſta ſta. Žoči lappas puſſe, pirmā ſtreki, 14tā rindā no appalčas, jo tur ſtahe: „Maſławas gubernā,“ kuc waſadſeja ſtabveit: „Bliflawas gubernā jan Latviefſi rohdahs.“

No zensures atvēlebieš.

Mīga, 7. Mež 1869.

Atributedams redaktehrs A. Leitan.

N o r a h d i ſ c h a n a

te 3ſchā Merz ſ. g. iſloħſetu oħras leeneschanas 5 prozentu naudas billetu ar uſdewehm, furras liikkumi 14tā Februar 1866 wiffangstaki apſtiprinati. Laffi Mahjas weefi Nr. 8, 1866.

Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste	Ser.	Bil.	Winneste
№	rubl.	№	№	rubl.	№	№	rubl.	№	№	rubl.	№	№	rubl.	№	rubl.	№	rubl.
65	1	500	3,484	29	500	7,382	32	1,000	10,457	25	500	13,542	5	500	16,688	49	500
166	24	500	3,585	43	500	7,416	29	500	10,559	48	500	13,549	42	500	16,815	38	500
212	7	500	3,824	4	500	7,433	6	500	10,667	15	500	13,639	42	500	16,862	14	500
255	47	10,000	3,969	30	500	7,462	15	500	10,694	48	500	13,671	38	500	16,882	11	500
314	43	500	4,058	15	500	7,503	33	500	10,710	4	500	13,682	37	500	17,047	25	5,000
359	32	500	4,169	34	500	7,514	41	500	10,715	18	500	13,741	48	500	17,059	53	500
406	6	5,000	4,274	26	500	7,642	45	500	10,846	15	500	13,761	21	500	17,105	12	500
429	4	500	4,396	7	500	7,664	9	500	10,862	28	500	13,789	19	500	17,178	25	1,000
481	19	500	4,755	43	500	7,720	12	500	10,886	37	1,000	13,862	42	8,000	17,303	40	1,000
581	37	500	4,835	50	500	7,877	36	500	10,945	31	500	13,896	25	500	17,415	8	500
694	35	500	4,958	26	500	7,976	5	1,000	11,013	36	500	13,924	35	500	17,587	22	500
704	38	500	5,000	47	10,000	8,059	33	500	11,019	5	500	13,974	15	500	17,589	21	500
739	39	500	5,000	36	500	8,112	43	500	11,137	30	500	14,018	45	500	17,612	46	500
872	37	500	5,147	13	500	8,168	10	500	11,141	38	500	14,210	25	500	17,626	31	500
1,260	4	500	5,223	36	500	8,180	37	1,000	11,216	30	500	14,248	49	500	17,647	33	500
1,421	41	8,000	5,237	15	500	8,230	27	500	11,248	36	1,000	14,274	42	40,000	17,658	1	500
1,436	37	500	5,415	36	500	8,256	6	5,000	11,278	12	500	14,340	38	500	17,683	14	500
1,546	30	500	5,442	7	500	8,366	47	500	11,290	23	500	14,343	17	500	17,683	24	75,000
1,578	8	500	5,461	2	500	8,401	46	10,000	11,513	28	500	14,355	48	5,000	17,700	27	500
1,607	10	8,000	5,479	42	500	8,555	47	500	11,568	6	500	14,541	9	1,000	17,741	20	500
1,609	48	500	5,621	17	500	8,560	32	1,000	11,610	23	500	14,558	7	500	17,814	5	1,000
1,641	42	5,000	5,623	41	500	8,613	36	500	11,761	12	500	14,714	39	500	17,878	1	500
1,646	38	500	5,698	37	5,000	8,654	9	500	11,833	13	500	14,741	24	25,000	17,880	30	200,000
1,687	35	500	5,830	5	500	8,669	13	500	11,842	27	500	14,867	33	1,000	17,925	35	500
1,689	20	500	5,860	34	500	8,682	4	500	11,901	15	500	14,917	21	500	17,968	34	500
1,704	2	500	5,885	26	500	8,712	15	500	12,079	19	500	15,137	23	500	18,149	12	500
1,717	38	500	5,901	2	500	8,723	22	1,000	12,088	30	500	15,210	33	500	18,245	3	500
1,734	31	500	5,939	2	500	8,910	43	500	12,097	5	500	15,402	36	500	18,380	43	500
1,863	45	500	5,971	31	500	8,929	17	500	12,112	41	500	15,448	25	500	18,453	40	500
1,920	29	500	5,996	33	500	9,074	7	500	12,160	18	500	15,474	48	500	18,797	37	500
1,966	49	500	6,058	3	500	9,102	12	500	12,241	39	1,000	15,490	8	500	18,793	43	500
2,025	21	1,000	6,078	17	500	9,224	44	500	12,319	14	500	15,731	33	1,000	18,776	45	500
2,173	16	500	6,087	10	500	9,230	35	500	12,386	26	500	15,761	4	500	18,781	49	500
2,238	42	500	6,091	21	500	9,440	11	8,000	12,470	43	500	15,761	44	500	18,867	10	500
2,281	21	500	6,277	36	500	9,471	2	500	12,550	38	500	15,767	32	500	18,930	22	500
2,293	18	500	6,430	45	500	9,545	37	500	12,586	47	500	15,780	49	500	18,937	34	500
2,308	33	500	6,641	25	500	9,623	13	500	12,635	39	500	15,858	20	1,000	18,984	24	500
2,386	43	500	6,681	39	1,000	9,655	2	500	12,662	47	500	15,932	36	1,000	19,117	40	500
2,494	13	500	6,713	31	500	9,661	11	500	12,682	16	500	15,990	24	500	19,134	1	500
2,572	4	500	6,815	46	5,000	9,673	7	500	12,816	45	500	16,010	37	500	19,213	46	500
2,580	38	500	6,870	12	500	9,860	38	500	12,828	42	500	16,011	29	500	19,337	10	500
2,601	7	500	6,922	24	500	10,018	21	500	12,872	20	1,000	16,167	15	500	19,456	2	500
2,686	21	500	6,936	35	500	10,220	39	500	12,956	6	500	16,345	12	500	19,483	22	500
2,708	34	500	6,937	37	500	10,265	33	500	12,980	17	500	16,379	30	500	19,542	48	500
2,750	49	500	6,969	41	500	10,278	24	500	13,076	37	500	16,384	20	500	19,738	34	500
2,905	22	500	6,980	17	500	10,320	39	500	13,332	47	500	16,395	57	500	19,842	43	500
2,926	36	500	7,018	45	8,000	10,364	46	500	13,390	15	500	16,559	29	500	19,880	36	500
2,994	39	500	7,077	42	500	10,366	15	500	13,429	38	500	16,567	30	500	19,903	8	500
3,376	37	500	7,210	15	500	10,379	8	500	13,436	32	500	16,605	40	500	19,994	11	500
3,483	29	500	7,315	35	5,000	10,421	46	500	13,536	34	500	16,607	47	500	19,999	21	500

Kohpa 300 winnisti par 600,000 rubleem.

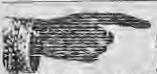
Aurras billetes zur lohſefchaun atpakkat nemtas un uſ preefſchu wairs nederrechſ.

Σeriaſ nummuri: 689, 2,307, 3,112, 4,127, 5,174, 6,841, 7,513, 11,682, 14,314, 14,764, 16,451, 17,985, 19,144, 19,788, 1,557, 2,348, 3,197, 4,300, 5,767, 6,892, 7,776, 11,723, 14,428, 15,156, 16,452, 18,063, 19,708, 2,111, 3,098, 3,300, 4,777, 6,154, 7,165, 9,667, 14,204, 14,555, 16,496, 17,541, 18,282, 19,728.

Sluddinashanas.

Sameem tautos brahleem, draugeem un pašthameem darru sinnamu, la ia grahmatina ar to wiščaktu „Dishwibas-anohs“ arri pee mani iri dabbu jama Suworow-eelā, № 68.

K. Golwer.

 Us gubernijas valdīshanas palaušchanu tilts Rākstā mūsīchā, Bēhīs tīsē, Tān - Bebalgas draudē tai 25tā April satrā gaddā wens lopju un ūgi-tīcīus noturētā. Baron Meyendorf.

1

„Drauga“ namneeks Rīhgā.

Darru wiščem fawrem mihiem draugeem un pašthameem šē sinnamu, la es Ahr-Rīhgā, us Suworow- un Čehermanu eelu suhra dižbōju un warr pee manni arri cebrault, par to nē labdu mafsu nerehīnasch.

2

Beħħab Ēl, tohpmanš.

 Neprezzett kālpī teek meklēti tai Rīhgās rāktei peederrīgā Maj-Sum-prāmūsīchā 9 werstes no Rīhgās, Maskavas leelzella malla.

 Weens kālejs un weens moħdeeneks (lopju-koprejē) warr Jurgōs f. g. wētu uenemt Sallacipīmūsīchā, kur arri to turrenes Laſda-krohū us renti isdohd. Adressi: pahrt Kur-tesmūsīchā.

3

Fuhermananeem derrigu lohteli ar stalla-rūni preefch 8 ūrgeem, wahgūt un ūena-behnū išihre Maskavas Ahr-Rīhgā, Kahrta-eelā № 91.

4

Būmēres aprīki, Ummurgas bāsnizas-draudē iri tāb pēr Nohperbē-mūsīchās peederrīgas wehja dienavas līhs un krohū to turklaft peederrīgu semmi no Jurgēem f. g. us renti dabbujamas. Tuvalas sinnas turpat pee mūsīchās-waldīshanas teek isdohdas.

1

Puščmūsīchū arrende.

Wahnt gruntsklungs iebohd par 1½ rubla f. par puħra wētu us arrendes farwas puščmūsīchās 200 puħra wētu leelas un arri masakas, kur melna semmi ar mahlu grunti un kur arri linni labbi isdohdah. Buh- un dedsinamo mal-in dabbu par briħi. Puščmūsīchās atroħomas 33 werstes no Witebstas pīlefekas un tīpat taħlu no Dangawas, un delfu zefi eet żanu mūsīchās grunti. Pa djełżek waro no Rīhgās par 17½ stundahm turp noltuht.

5

Klahtakas sinnas Rīhgā Münster-eelā № 4 peee

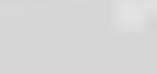
A. Scheinpflug.

 Schjasmūsīchā, Krimmuldes bāsnizas draudē teek no Jurgēem f. g. tas mūsīchās-krohgs išren-tieħis. Turklaft kroħsneeks arri warr to mūsīchāspeen renti un ammatneeks buxt.

6

Weena māħja ar 1300 kvadrat aħ-żejji arramas jemmes teek pahrdohha us leelo Bönlens-follu pēr Vaufas leelzella, fōkhef-fam pīettin Brandenburga bantu-fabrikim № 54. Tuvalas sinnas warr dabbuħt turpat pee tāħs māħja salmneez.

7

 Ittin labbi saust rudi-milli

no pahru laulés ongħiġas labbi-

bas teek par mērħi jennu pah-

dohd. Maj-Sumprāmūsīchā, 9 werstes, no Rīhgā,

Maskavas leelzella malla.

8

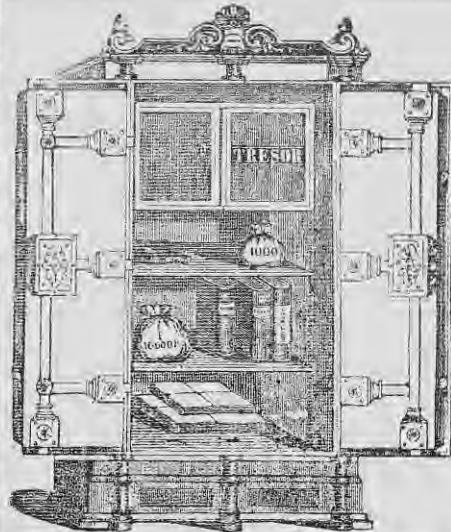
Drikketis un dabbujamis pee bil-ħu- un grabmatu-drikketajha Ernst Vintes, Rīhgā, pee Beħħera-bāsnizas.

Us renti dabbujama

Rīhgās kreis, krimmuldes bāsnizas dr. ta Ģe-lħarġa wal-sies skohlas semme no 25 dħol. semmei weħbiħas, tura gattawa un eestrabu sem-neelu māħjas semme irr. Kas fċo wētu weħ-lahs us renti dabbuħt, lai dixi meldejhaas pee tagħadja qumissira Ĝengħarri mūsīchā.

 Tannis māħjas furas

Sprōt kungs preefch darbnejekem irr lizzis buhwejt warr weħl istabinas ar maseem dahrseem iħrejt. Klahtakas sinnas warr dabbuħt no pulksten 8—12 preefch puß-deenas pee J. F. Orenius, Säulenstraße № 18.

Naudas-flapjus, lo ugguns un sagħi newar flahdejt, taisi no C. Stark, Rīhgā un no M. Werner, Hamburgā.

pahrdohd

Tiemer un beedr,

leelā Smilchu-eelā № 32.

C. Minuth kungs, schlesser mei-sters, darra sinnamu, la wixxa fabriki warr dabbuħt taħbus naħadas flapjus, tas ugguri nefadegħ un lo sagħi ne-warri ušlaħt, no 125 līhs 400 rubli għabbal. Par stipru un labbu darbu teek galvoħi. Schei flapji jau daud-seem il-ġus għad-dus paħħstani un par labbeem aħraisti. Fabrikis atroħdams Beħħerburgas Aħħiġa, jaunajā Bāsniz-eelā № 30, net-hu no Gertrud bāsnizas.

Pehrwees, petrolejmu un barriġu preefch mażeem neħpejże ġejem behnueem no dakteri beedribas par labbu atsħiħta, peedahwa

Alfred Busch (Hach)

apteku- un pehrju-prezzu boħde netħali no raħiħiha.

Miſiñnes un d'selles plettihserus, meesherus, lukturus un ittin labbas islaptes pahrdohd farvà Englischu magħaż-żon.

A. Th. Thieff.

Vašča taħiġas marmora kappa fħimes no

C. Sack,

teek peedahwatas Beħħerburgas Aħ-ħiġa, leelā Al-ħeġiender-eelā № 9, kur peħġi patilshanas ismel-leetees warr: no marmor-akmena us daħħadu iħiġi iħiġi kappo fħimes no 3 rub. līhs 20 rubli għabbal, kappo-krużi no balta pateefi Karrar marmora no 10 rub. līhs 100 rub. un krużi no graniħ-akmena no 20 r. līhs 125 r. għabbal.

 Ittin labbi diġiġoħas feħklas par leħu malku teek pahroħtas tanni bħod № 19 pee daugħawas tirgħi.

Wiſseem mihiem draugeem peedahwaju par wiſleħtalho jenno wiſslabbaħħas pēhrwes, ar fur-rahm pafid waro willu pēhrwex, fō:

Sarkana, eferarkanu, larmosin, violettu fil-għanu, violettu eferarkanu, fillu, pelleħlu, braħnu, melu, salu u gaix-fil-ġallu pēhrw, frisku indigo, piklu-pēhrw, fillum-xahles, salu vitriolu (mel-luma-fahles); bes tam-weiħi it-tħoħiż frisku Ollandieħu penu- un lopju-pulveri pruħ-ka-pulveri, blaħxa-uhħeni, wiċċadas kohu-pēhrw, fohpal- un meħbeles-laxxi, terpentinu, etju preefch loppeem, salzejri, breesha-elsu (ħaula-deggutu), borġu, leħbiex, sora, salpeteri, matta-elsu un t. pr.

Willum Wetterich,
bħodha waħrds: A. un W. Wetterich,
pee Beħħera bāsnizas.

Itt teizomu pateefu Klaħtas-teħju, fà:

samihlija-ħiġi ya 100, 120, 140, 160, 180, 200, 220 un 240 kap. māħżinā bissu-ħiġi ya 200, 250, 280, 300, 330, 380, 400, 450, 500 kap. māħżi, zulkku: raffinadu ar papibru pa 19, 18½ un 18 kap. māħżi, zulkku: raffinadu bes papibru pa 20, 19½ un 19 kap. māħżi, finnisku zulkku pa 17 kap. māħżinā, kopyiż ja 38, 36, 32, 28 un 22 kap. māħżi. Maskavas teħjas wiħħiħakas pa 15 un 20 kap. māħżi, peedahwa

Wassil, Perlow un Deħli.
(Maskavas teħju - magħiġ, Kohp-eelā № 2)

Appatħha raksttais peedahwa fawu leelu krahju minn friskha

186 Sta gadda

Baireefħu, Brāunſchwēig u

Kreewu appiav

tā arri Tieoleefħu bruhher-swifti par wiſleħtalha jennejem.

J. G. Fahrbach, Rīhgā
masajha kalcu-eelā № 14, reppettim gildes-namim.

Preefch lopju-barribas

teek peedahwatt friski lin-nuhsħħas ellas-kauschi un rapprauħi (Napakħu), tā tā arri lim-ħekku ellas - un rappreħu-milli, lo jaώ fenn par labbeem paħbi.

Wm. Hartmann.

Leħbiex kalkunna ellas-fabrik, us weżżeq Selgawas leelzella jaunajis №. Kantohris Għiex-Rīhgā paċċa namim ħekk, jaunajis №. 9 netħali no raħiħiha.

Mandas-papiħru,

fas labbas rentes ness, pehr kif
un pahrdohd pēhż fatra laika

weħrtibas.

5
C. S. Salzmann,

Rīhgā, Londones traiteeri, Kalku-eelā.

Burwe.

(Statt. Nr. 7.)

Strihdin sch.

Jurris steidsabs us mahjahn. Sirds tam disti puksteja, un sohlus tik ahtri spehra, it fä spahrnös streetu. Ko wissi tee, kas eemihlejuschees darra, to arri Jurris ne aismirsa, prohti pahrdohmaht, fä us preeskhu apprezejees warrehs dñshwoht. Jurris apnehmabs, par skohlmeisteri palift, jo tad jau drihst prezzeetes. Un kad winnu draudse skohlmeisters jau wezs bij, tad Jurris dohmaja, ka to weetu dabbuschoht, wiss tähdā wihsē eefchoht pehz wehleschanahs.

Ar tahdahm dohmahm Jurris pee istabas durwim tifka. Mahte tam nahza pretti; winna no preeka par Jurra atnahschamu no angstas skohlas bij tihri jaunaka palikufe. Mahtei Jurris it ne fo neslehp, kas tam prahtha bij; ta arri schoreis wiensch apnehmabs mahtei sawu nodohmu isteikt, nosehdahs winnai blakku un sahka stahstih. „Mihla memmin, Juhs gan par to brihneseetes, fo Jums taggad fazjischu; bet Juhs jau manni mihlejet un gribbeet, lai laimigs teeku. Mehs dauds reis par mannahm nahforschahm deenahm isrunnajuschees, un Juhs gan jau senn us tam gai-deet, kad es par mahzitaju paliktu. Bet zilwels dohma, Deewa barra. Mahzitaja ammatu es newariu usnemtees, man preeskhu tam spehka truhst. Es newarru par preeleem un behdahm vazeltees, it fä tee paşaule nebuhtu. Kad manni paschu behdas par dauds nospeesch un preeki par daudi aissrauj, fä tad es zitteem warru par preeskhsihmi buht? Tapehz, kad es par mahzitaju paleeku, tad buhtu ammatu fä sawalbsinahs, un nebarritu wis sawu darbu ar preeku. Mihla memmin, newarru par mahzitaju palift.“

Mahte, puhs pahrbihjusees, ne weena wahrda newarreja issfazzicht. Wiina dehlu ar plattahm azsim usluhkoja un negribbeja tizzeht, ka tee wahrdi no winna muttes nahfuschi.

„Kü, fo Tu teizi?“ ta winna heidsoht prassija.

„Jau ilgeem gaddeem maniju, ka par mahzitaju nederru, bet man tas tit ta bij fä sapni. Taggad nu skaidri finnu, ka par mahzitaju buhschu nelaimigs.“

„Ne, ne, Jurriht! pahrbaudi wehl reis! Pahrdohma wehl reis! To Tu no teesas warri gribbeht; sapnis Tawu prahtu sagrohfijs un Lew leekahs, ka effoht wissu ar skaidru galwu pahlizzis!“

Igli mahte un dehls par scho leetu runnaja. Mahte ar wissu spehku prohweja, dehlu pahrunnahnt un tuhksloch reischm veerahdiht, ka winnam waijagoji par mahzitaju palift.

Jurris turrejabs pretti, zil ween warreja.

Mahte sahka gauschi luhgt.

Jurris fazjija, ka winna tak no teesas negribbeht, lai nelaimigs buhtu; mahte Jurram effoht dñshwibu schinklojuse un negribbeschoht, ka ta (dñsh-

niba) tam par lahstu effoht. Par Annu sinnams Jurris ne fo nefazzija, jo wezzi laudis schinnis leetäss neschehligi teefataji.

Bet mahtes azzis lohti gaishas. Walburga pee-pechhi eesauzahs:

„Kaut kas irr notizzis, kas Lew prahtu fajauz, un to Tu preeskhu mannis flehp!“

Wai tad man wairs netizzi?“

Jurris stahstija par Annas mihlestibu. Un Walburga, no wisseem neewata, newarreja zeest, ka Jurris Annu wairak mihleja, nela winnu paschu.

„Wai tu dohma?“ ta ta eesauzahs, „winna man wissu beidsamo dweheli gribb atnemt — arr Lewi wianni man gribb atnemt! Ne, tam tak nebuhs notift, ne sawā muhschā ne! Pee tahdahm leetahm Tu tak nepalihosefi. Tu gan Annas appatobs waigus mihle un tās gaishahs azzis Lewi cepreeze; bet apdhma, ka manni waigi faktitta, kad preeskhu Lewis nomohdā biju, ka affaras mannas azzis aptum-schoja, kad naaktim un deenahm pee Tawas gultas schdeju. Wai Anna Lewi ta mihle, fä es? Wai wianna jau preeskhu Lewi tak nomohdā bij, strah-daja un Deewu luhds, fä es, Tawa mahte? Un nu wezzās deenās Tu manni gribbi no mahjahn dñht, tai sweschnezei par labbu?“

„Memm, lai Deewa man par to pasarga!“

„Tu Jurri, dohma, ka es wehl pee Lewis palift warru, kad wiina tē buhs? ne kad ne! Labba leetus un wehtras gaifa staigatu kamehr no tajahmi kristu!“

„Maht, nerunnajeet ta, es Juhs luhdsu . . .“

„Sinnams, ka labbak ta, ir preeskhu mannis un preeskhu Lewis; jo Lewi esmu par akmeni, kur kahjas nodaußi un mannim par mohkahn wirs semmes. Kapetz man wehl gribbejabs dñshwoht, kapetz Deewu luhdsu, lai man wehl ween u paschu deenu usturr? Wai Tu dohma, es buhtu to eenaidu un waijashamu bes zerribas paneffuse? Un Tu bisi ta zerriba. Latschu weenreis, ta es dohmaju, kad Jurrihts pee altara stahwedams wissu draudsi swethihs, tad manni eenaidneeki atkal durvis atwehrs un manni eelaidihs. Wissas azzis us manni tad laipnigi skattisees, jo mans dehls buhs mahzitais. Woi dohma, ka wehl dñshwa buhtu, ja schi zerriba manni nebuhtu stiprinajuse? Bet nu irr pa gallam — wiss pa gallam!“

Jurris mahtes wahrdus klausidamees bij gluschi bahls palizzis.

„Memmin, Jums gan taisniba; man peenahkahs Jums klauscht. Juhs par manni jaunibā gahdajuschi, par to man peenahkahs wezzumā Jums preeku darriht. Kad ar to warru Juhsu eenaidneefus Jums par draugeem pahrwehrst, tad palitschu par mahzitaju.“

„Nejchgas behrns! Tu gan dohma, ka es few laimi metledama Lewi nelaimē gahsichu? Mans sil-

tens irr, zeest, es gan labbi sinnu, no kurreenes mans frusts nahf.

Walburga lohgu ahtri atrahwa waffa.

"Tur tai leelajā mahjā, tur to gipti wahra, kas man jadser, tur to ugguni kurr un pee mannahm mahjahm leek. No tahs mahjas zellahs mannas behdas fā migla un duhmi, kas man deen un nakti molza. Ko wezzee newarr isdarriht, to jauna paspehi ar faweeem farkaneem waigeem; ta jauna arri irr giptiga fā tshuhfska; winni wissi wella falpi. Deesgan ilgi es flusfu zeetu; bet taggad teem prafischi: fā winai drihst ar manni tā darriht? Winnu paschi mahjā teem buhs man atbildeht, un es winnus apkauneschi, ja winnam fahda lahſite kauna irr!"

Nu winna flupdama un krisdama steidsahs us leelo mahju un Jurrum arri neklauſija, kas to gribbeja peelabbinah.

Tur wissi bij fapulzejuſchees un gribbeja pee darba eet.

Mahrtinsch bij errigs. Winsch laukus apfattidams atradda leelu ſkahdi. Saimneeze raudaja, un deeneſteeki, fainneeki niknu redſedami, zeeta flusfu.

Annai gan bij laipnigs waigs, bet winna wissu atschgarni ween isdarrija, ka mahte daudſreis bahrabs.

Us weenreis durwits atwehrabs un Walburga fā puhze ar waſkeem matteem un eeplehſtahm azzim istabā eenahza. Kahdu brihtian ta flusfu ſtahweja, preezadamahs, ka wissus isbeedejuſe; jo wissi, bes ween Mahrtinsch un Anna, eelihda latrs fawā fakkā fā wissas no wannaga flehpdamahs.

Annai wissi lohzelli drebbeja, jo winna nopratta gan, fadeht Walburga nahkuſe. Liffai Mahrtinsch ween Walburgai pretti ſtahweja, jo ait leelahm duſmahm winnam baitu ne mas wairs nebij.

"Slawehts lai irr Jesus!"*) tā Walburga walodu usnehma. "Nu? — Kam tihra ſirds irr, tas lai atbild!"

"Wai ne-eenī ahrā, raggana!" tā wezzais usbrehza, "eij, ja ne, tad us kafsa isgruhdischi, un kad manni arr tamdeht pakahrtu!"

"Paga, Mahrtin, tā ne-effam norunnajufchi. Tu warr buht dohma, ka gribbu atkal Tew faru labbumu peedahwaht fā preefch diweem gaddeem un tahdu paschi paldees dabbuht, fā toresi? Schodeen atnahzu, gribbedama no Lewis prafih, un parahdneefam jaſtahw flusfu, kad winsch nespēhī mafſaht, tā fā Tu!"

"Ahrā! Ko Tu no mums warri pagehreht?"

"Ko no Lewis pagehru? Wissi! Wissi Tu man effi atnehmis. Wai ne-ffi man nolaupjis ſirdsmeelu, zilweku miheſtibū un palaufchanohs us Deewu, Tu saglis? Wai Tu to nedarriji? Tawa mehle ar ween no mannis fo jaunu mahzeja pa-

*) "Slawehts lai irr Jesus Kristus no fā laika muhſigī." Ar ſchein wahrdem Rattoli fawā ſtarpa apfweizinaſahs; virmois ſafka: Slawehts lai irr Jesus Kristus, obtris atbild: no fā laika muhſigī. Pee mums: cenahzeis: labdeen; pretti nehmeis: palvees.

teift; Tu if katu ſawrup nehmi un fazziji: "Wai dſird, ta wezza Walburga irr raggana!" Tā gohſi un mehles neffi no weenahm mahjahm us obtrahm; tadeht ſchodeen atnahzu un gribbu finnaht, fo tauna eſmu darrijufe — runna taggad!"

"Tu wezs publis, ar Tevi ne wahrda nerunnaſchu!"

"Kad Tu, Mahrtin, ne fo nefalki, tad warr buht zitti Tawā mahjā kant fo finnahs. Mis muguras no mannis finneet dauds fo pluſſcheht, fakfeet nu man azzis, tē es eſmu. Tā Juhs manni zits par zittu walſodās eenahmuschi un no mehlneſcheem wissu dſirdejuſchi. Mannu ſaplaktuſchu ſirdi efteet wehl wairat apgruhtinajufchi un ar ſawu mehli apgahnijufchi to, kas ſlaidraks, nekā Juhs!"

"Wai runna drihs buhs galla?" tā Mahrtinsch uſkleedſa.

"Kad es raggana, kapehz tad ſums mans dehls patihk, fa to ſawaldſinaht gribbeet? Winsch tak manna meeſa un affins. Bet Juhs to labbi finnajat, ka man wehl weens weenigs preeks, to arri wehl wajadſeja iſnihzinah. Paſauli man jau par eſſeet pahrwehrtuſchi, un wehl tik atleef, ka rohku manna mahjā ſteepeet, ka lai wirſ ſemmes man ne meera nebuhtu. Ali, fur tad ta besgohde, kas mahtei dehlu laupa? Nahz ſchur' un aifſtahw ſawu tehrou. Kapehz drebbi un tik bahla eſſi?"

"Wezza, turri mutti; Tu mello!" tā Mahrtinsch tā uſfauza.

"Es melloju? Nu uahz jel, nekaua, un ſakki tam wiham, fā es melloju. Nu, kapehz flusfu zeet? Mahrtin, uſluhko jel to leſſiti; wai nu wehl melloju? Tu manni dehlu ar faweeem waigeem apmahniji, ka winsch mannim ne buht neklauſa, bet teefcham nelaimē eelschā eet. Sinnams, labbaku Juhs nevarrejat ne fo darriht, ka mahtei dehlu atnemt; Juhs ittin labbi to weetu finneet, fur mahtei ſirdi warr trahipiht."

Mahrtinam feſte uſpampa.

"Las newari buht teesa. Anna, ſakki wezzajai, ka ta mello, tad es winnu ar ſunneem no mahjām iſrihdifchi!"

"Nu teiz jel! — Bet fo tē mutti dſifſinaht? Uſſkatt tik ween. Nu? wai wehl melloju? Un nu paſkatees, ne ar ſunneem Tu manni iſrihdī, bet es patte eimū fā naſkuſe. Tu ſtahwi taggad fā apleets funs, tā ka wissu to launu, fo man darriht un wehl darrisi, aifſtahw, preezadamees par to, ka Tevi tik gehdigu redſeu!"

Walburga apgreesahs ui aifſitta durwits.

Mahrtinsch, ne wahrda nefazzidams, ilgi wehl ſtahweja un tad uſfauza:

"Pee darba, wissi! Tu, Anna, paleez mahjās. Gribbu finnaht, lahdā draudſibā ar ſtudenti eſſi."

Saime aifgahja, bet Mahrtinsch ar leeleem ſohleem duſmigs pa iſtabu ſtaigaja.

"Anna, teiz, wai las teesa, fo Walburga nupat ſtahſtija, wai Juhs abbi draudſibā?"

„Tà, tà! Nefalk ne weena wahrda, jau finnu.“
Nu winsch wehl ahtraf pa istabu staigaja.

„Läbbi, läbbi! Kas weenreis notizzis, tas notizzis. Bet us preefschu sinni, fa preefsch Lewis muhsu mahjäas wairs ruhmes naw, lad tik weenit weenigu puschu plehstu wahrdinu ar studenti runnasi. To leeze wehrä!“

(Uf preefschu wehl.)

Ahrprahrtigu nammä.

Isgahjuschä gaddä weenu no Wahzsemimes wi-leelakeem ahrprahrtigu nammem apmekleju. Tas nau wiis weens nams ween, bet wairak ehku un wissas irr leelas un flaistas. Schihs ehkas atrohdahs kalmnä, netahlu no pilseftas. Augsta stipr sefta wissas schahs ehkas aprinko un no leelzetta afschfir.

Direktors pats labpraht manni apkahrt wedda. Pappreesch isskaidroschanas pehz tà teiza:

„Wissi manni wahjineeki schkirahs 3 dälläas. Tee, kas pee 1. un 2. klusses peederr, fatrs sawä ihpaschä istabä dsihwo. Tee, kas pee 3. klusses peederr, koppä dsihwo leelakäs istabä. Eesim nu!“

Mehs gahjam zauru garru gangi. Pa abbahm ganga pusehäm bija kambari. Durvis stahweja wättä.

„Schihs istabas peederr tresshai klappe;“ — tà direktors. — „Juhs redsat, fa wahjineeki paschi sawas gultas taifa un sawas istabas tihri. Schee wahjineeki sinnams gan arri prahä irr ja jukkuschi. Bet winni netraffo. No winneem nau jabihstahs. Winni ne weenam launu nedarra. Tomehr arri winni starpä netruhfst to kohpeju. Jo neweens ahrprahrtigs bes usrauga newarr buht. Dasch labs, kas taggad rahms rahdahs fa jehrs, warrbuht jo drihs sah trakloht un heidsamo pohtu darriht.

„Redsat tà irr tas fehüs.“

Bija leela istaba. Widdü garri galdu, fur ehdeens tifla taisihts. Galdu starpä lusteja leels pulks feeweschu un meiteeschu. Zitti traufus klappe, zitti rahzinus gresa, zitti kartuppeles misoja. Wissi islikahs preezigi un lustigi un sawä starpä pasakkas dsinna. Muhsu apfweizinašchanai winni atbildeja itt laipnigi.

„Wai schee feeweschu irr deenesta meitas jeb wahjineezes?“ — tà praffiju.

„Tà rohdahs tik labb' deenesta meitas fa wahjineezes. Es nezereju, fa weffelus no wahjähm warrefest isschfirt.“

„Wai tad wisseem saweem wahjineekem leefat strahdahrt?“

„Ja, gan wisseem jastrahda. Jau weffelu zilweku darbs kame pee dauds aplamibahm. Bet garra pehz wahjoom darbs wehl desmit reis wairak wajadfigs un fechtfigs. Strahdadami nabbadsini sawas aplamas dohmas nepeeminn un pamästikam pawiffam aismirst. Ar warru sinnams gan ne-

weens pee darba neteek fpeests, bet ir wiss reebigalozik spchdami usskubbinajam, lai strahda. — Daschi ammatu mahzahs, skrohdela-, kurpneeka-, dreimana-ammatu. Daschi mahzahs delkes un kurwus piht. Zitti mahzahs us halsim vseedah un flaveeres spehleht.

„Blakkam irr masgaschanas nams. Urri tè wahjineezes rohdahs, kas lihds ar sawahm kohpejahm weschu masga un tur klahrt parunnajahs.

„Wai Tums taggad nepatiktohs pee lohga nahkt?“

Pee lohga dagahjis leelu no augsteem kohkeem apehnou pagalmu redseju, fur leels pulks zilweku bija. Zitti meerigi kohpä seereja un parunnajahs. Zitti là trakki apkahrt skraidija, paschi ar sevi parunnadamees. Zitti pulzindöf kohpä stahweja, jeb pee semmes fehdeja jeb gulleja, ar stihwahm azzim us debbesum skattidamees. Daschi retti wahrtijahs fmilstis, jeb fa-ihguschi ar fahju semmi spéhra, jeb brehldami un pasmeedamees lehza un danzoja, jeb weenä paschä weetä rinkä greesahs, pirkstus, rohkas jeb fahjas weenumehr kustinadami.

„Wissi schee wahjineeki,“ — tà direktors fazzija — „peederr pee 3. klusses. Ohtras un pirmas klusses wahjineekem zits pagalms ar dahrus peederr.“

„Par to brihnahs,“ — tà fazziju — „fa tee wahjineeki weens par ohtru ne mas nebehda, fa leefahs.“

„Taifniba gan,“ — tà direktors — „fatrs sevi paschu, sawas aplamas un trakfas dohmas ween eewehro un tadeht beedrus un wissu pasauli aismirst. Dasch rets tomehr gan arri beedram peekerahs, winna noslehpumus isdibbinadams, jeb arri to issobodams. Fa patihf, tad eesim pagalmä.“

Kä fazzilts, tà darrihts. Tè nu mehs bijahm paschä ahrprahrtigu beedribä.

Daschi gohdigi fweizinaja, zitti tik ween us mumä flattija, zitti muhs nelikahs ne redsoht.

Weenä faktä no wisseem zitteem afschfirts kaulains wihrs tuppeja, kahdus 35 gaddus wezs. Winsch waimanadams galwu ar abbahm rohkahm turreja.

„Wai Deewin! Wai Deewin! Mannu feewu un mannus nabbaga behrnus bads un aufstums mohza. Mahjämannim nau ne malkas, ne maises, ne naudas. Es ne fo newarru pelniht. Ne weens mannim pelnas nedohd. Tè schinni masä pilseftinä jau wairak ne fa 200 kurpneeli. Es nabbadfisch, fur palifschu?“

„Tas irr weens nabbags ammatneels,“ — tà direktors isskaidroja — „kas aij truhkuma un badda prahä fajuzzis. Bet wai schoo wihrus redsat?“

Paschulaik tuwojahs weens pleggigs wihrs, lepnis isskattidamees, ar augsti pazeltu deggunu. Winsch apstahjahs ta waimanadama nabbadsina preefschä un ta fa noschehlodams un pulgodams us wianu flattija.

„Deewa deht,“ — tà nabbadsinch luhsahs — „augsti zeenijams leelstungs, aisdvohdat mannim weenu paschu rubli!“

„Raunees, badda kausu fremtejs,” — tà tas peehzejs leelijahs. — „Ei jee pee ta kohpmana, kas mannu naudu walda. Lai winsch teowim ismaka 3 millijonus rublu. — Es esmu tas wiss baggatakais wihrs Eiropä. Mannim peederr 5 muischas un 20 duhkanaji. Manna laulata draudsene ildeenas gehrbjahs ar sibschu un santa drehbehm. Mans dehls irr landrata leelskungs. Sawu meitu ar firstu faprezeschu. Mannim peederr leels grahamatu krahjums, 300000 grahamatas, ko wiffas mahku no galwas. Es esmu gudraks ne kà mahzitajs, lai gan schis pa latiniski mahk runnahrt.“

To fazijis winsch mums mugguru gressa un aissahja.

„Tas irr weens skohlmeistars no semmehm!“ — tà direktors teiza — „winsch gan irr mahzijees bet püsslibdugi ween. Tahdi püsskohka lehzeji katruereis irr lejni. Tukscha muzza skann, pilna nesklass. Ais leelas lepnibus winsch traks palizzis.“

Tahdak' eijeht usgahjahn weenu par dauds garru un fausu vihru, kas weenu mašu resnu zilwezinu gandrihs ar warru fewim libds rahwa. Scho waltā nelaisdams tas garrajs peestahjahs pee direktora un tam ausis tschuksteja, tomehr tà ka masajs to warreja dsirdeht:

„Direktora fung, es Jums weenu noslehpumu teifschu; Ja mannim newillahs, tad schis mans heedris traks palizzis.“

Tà fazidams winsch massino lehra pee rohlas un winnam laipnigi azzis flattidamees fazija:

„Wai nau teesa, draugs, Juhs tak effat traffi? Neleedsatees wis. Tas Jums nebuhs par skahdi. Juhs par rahtskungu warrat palift, bet finnams us mehnies. Jo semmes wissu pirmos nahkamöö tuhksitosch gaddos neweena weeta nebuhs tukscha.“

„Ne,“ — tà masinajs raudadams atteiza — „es ne-esmu wis traks, bet kaunu garru pulks manni weenumehr dsenn. Ihpaschi nafti, tad winni naft un mannim dwehseli is meefas gribb israut. Un engeli no debbesim to reds un tomehr mannim palihgå nestleidsahs. Turpretti tas wezzakais engelis basuni puhsch un brehza: „Tu effi tas leelakais grehzineeks. Tu us wissu muhschibu effi pausuddinahs un wisskarstakas elles welleem nodohts.“

Leelajs usmannigi bij klausijis.

„Labb! gauschi labbi!“ — tà gamaledams issauzahs. — „Wai nu nau manna taisniba, fa winsch traks irr tilk traks, fa ne kad newarr tilk dseedinahs?“

„Bet Juhs, mihihais Sihmans,“ — tà direktors to garro prassija, — „wai tad Juhs gluschi gudrs effat?“

„Es esmu tilk gudrs,zik spehju!“ — Tà garrajs starbi atbildeja. „Juhs jau to leetu sinnat. Kad ta telegrafa wirwe starp Eiropu un starp Ameriku plihsa, tad to wirwi mannim willa zaur galwu. Un kad nu teek telegrafeerhets, tad galwa mannim

leeliski sahp. Bet zittadi es esmu tahds pats gudrs kà Juhs un kà wissi zitti zilweki.“

To fazijis garrajs sawu maso, bet wehderaino beedri atkal nehma pee rohlas un abbi aissahja.

„Tas masajs irr weens zitlahrtejs bekeris,“ — tà direktors teiza — „tas garrajs irr weens maschinu taisitajs. Masajam Deewa wahrdei nepeetikka. Winsch fewim gahdaja tahdas grahamatas, kur rakstineeli dauds melsch un sapno par garrigahm un muhschigahm leetahm. Tahdas grahamatas irr gauschi neweffeligas, un ar Deewa wahrdeem nesaet. Schinnis grahamatas deen' un naft' studeeredams un lassidams bekeris traks palizzis. Tas garrajs leeliski ar jaunas mohdes telegrafa isdohmaschanu darbojahs un mozhjahs. Winsch zaur to zerreja pee naudas un pee gohda tilt. Kad wairak' gadbus bij puhslejees un puhslejees un tomehr par welti puhslejees, tad wihrs palikka traks.“

Aptahrt flattidamees jauneli redseju, kas pee feesnas speedahs, itt kà bihdamees, fa kahds winnau redsetu. Kad manija, fa es us winnau skattiju, tad pa preefsch kà stabs palikka stahwoht un tad pee mannahm kahjahn gahsahs pee semmes.

„Schehlastiba!“ — tà winsch brehza. „Es gan sinnu. Juhs effat tas teefaskungs. Juhs effat nahkuschi, manni isslausicht. Es wissu galu no galla gribbu istahstiht. Jo es winnau esmu nokahwis. Ais basnizas durwim, ar meesneeka naft. — Sche, nemmat mannu galwu, bet steidsatees, jo mannim salst un mannas isbailes irr leelas.“

Un winsch arri nemelloja. To skaidri warreja redseht. Sweedri nabbagam no peeres pilleja.

Direktors winnau pazehla un eemeerinaja. Wahjineeks mums laipnigi metta ar azzim un aissahja.

„Wai tad tas weens slepkawneekz, weens nedarbineeks?“ — tà direktoram prassija.

„Pafarg' Deews!“ — tà direktors — „Winsch nelad neweenam launa nau darrijis. Winsch bija kluus un meerigs darbineeks, kamehr weenreis no nejauschis redseja, fa slepkawam galwu nozirta. No scha brihscha winnam usnahza bresmigas bailes, fa arri winnam tahds gals buhschoht. Schahs tukschas bailes winnau mozhija deen' un naft, kamehr palikka traks.“

(Us preefsch wehl.)

Smeeklu stahstini.

Pirma seewa. Woi tis tifa, Pitern, kab wiers Law fit?

Dhtra seewa. Naw tifa, wiers mun naft. Muns wiers gon gruhstijis, raustijis, schnoudjis, pret sinu swaidijis, plehjis un ar kojam spordejis, aba fitis wehl now.

Athildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bessures atmelehts.

7. Merz Nihā, 1869.

Drittehets un dabbujams pee bilson un grahamu-drikketaja Ernst Plates, Nihā pee Pehtera-basnizas.